

STANDARDY OCHRONY UCZNIÓW
W KATOLICKIEJ SZKOLE PODTSAWOWEJ IM. KS. P. SKARGI
WERSJA SKRÓCONA

1. Najważniejsze elementy standardów ochrony uczniów

- Standardy ochrony uczniów to normy i zasady, które mają przyczyniać się do tworzenia bezpiecznego środowiska w taki sposób, by każdy uczeń mógł się czuć w szkole dobrze, był w niej akceptowany i szanowany. Pozwala on na monitorowanie i eliminowanie wszelkich zagrożeń, które zakłócałyby ich dobrostan duchowy, psychiczny i fizyczny. Standardy określają również sposób reagowania na krzywdę lub niestosowne zachowanie w szkole lub poza nią, a także wyznaczają sposób postępowania z osobą krzywdzoną i sprawcą.
- Każdy osoba w naszej społeczności szkolnej jest odpowiedzialna za tworzenie bezpiecznego środowiska: personel (nauczyciele i inni pracownicy szkoły), uczniowie i ich rodzice. Wszyscy razem starają się współpracować w trosce o dobro wspólne.
- W szkole wyznaczone są osoby, które mają szczególną odpowiedzialność w zakresie ochrony uczniów przed krzywdzeniem:
  - osoba odpowiedzialna za standardy ochrony dzieci – Dyrektor szkoły oraz zastępcy dyrektora
  - osoba odpowiedzialna za przyjmowanie zgłoszeń – w kl. 0-3 –wyznaczony nauczyciel, a w razie jej nieobecności p. pedagog lub dyrektor; w kl. 4-8 – wyznaczony nauczyciel, a w razie jej nieobecności pedagog lub dyrektor;
  - osoba odpowiedzialna za bezpieczeństwo w Internecie – nauczyciel informatyki
- Wszystkie działania powinny być podejmowane w trosce o uczniów, zapewniać im poczucie bezpieczeństwa oraz wspomagać ich rozwój.
- W szkole organizowane są różne inicjatywy edukacyjne skierowane do personelu, rodziców i uczniów. Szkolenia i warsztaty dotyczą sposobów tworzenia bezpiecznego środowiska, ochrony przed krzywdzeniem i przeciwdziałania różnym formom przemocy.

- Niedopuszczalne jest stosowanie jakiejkolwiek formy przemocy (fizycznej, psychicznej czy seksualnej) przez pracowników szkoły, uczniów czy innych członków społeczności szkolnej.
- Każdy sygnał świadczący o tym, że uczeń może doświadczać przemocy ze strony osoby dorosłej lub innego ucznia w szkole lub poza nią, jest zawsze poważnie traktowany przez personel szkoły. Każda sytuacja jest odpowiednio badana, a podejmowane działania mają na celu jak najszybsze przerwanie krzywdzenia i udzielenie wsparcia osobie, która go doświadcza. Personel szkoły podejmuje działania według zasad określonych w pełnej wersji standardów ochrony dzieci.
- Kiedy dzieje się coś niepokojącego, szczególnie wtedy, gdy uczniowie są krzywdzeni przez innych lub są świadkami krzywdy innej osoby, niezwłocznie powinni o sytuacji poinformować personel szkoły.
- Szczególnie ważną częścią standardów są zasady bezpiecznych relacji między dorosłymi a dziećmi oraz między uczniami. Mają one służyć tworzeniu bezpiecznego i przyjaznego środowiska w szkole. Personel będzie zawsze reagował na przekraczanie i nieszanowanie przyjętych zasad.
- Podstawową zasadą jest równe traktowanie wszystkich uczniów. Godność każdej osoby jest w naszej szkole szanowana. Jednocześnie uwzględnia się wyjątkowość i indywidualność każdego ucznia, co wymaga dostosowania metod i podejścia uwzględniającego jego potrzeby i sytuację życiową.
- Personel szkoły powinien reagować na niewłaściwe zachowania ucznia wobec samego siebie, rówieśników lub dorosłych, upominając go i stosując przyjęte w szkole środki dyscyplinujące. Jest to przejaw troski osób dorosłych o bezpieczeństwo i prawidłowy rozwój dzieci.
- Troska o bezpieczeństwo i dobre relacje dotyczy również Internetu i komunikacji drogą elektroniczną. Szkoła dba o to, by dostęp do Internetu w placówce był bezpieczny, wprowadza rozwiązania ograniczające możliwość dostępu do treści szkodliwych. Ponadto personel szkoły reaguje na niebezpieczne, szkodliwe i krzywdzące sytuacje dziejące się w przestrzeni internetowej. Uczeń zawsze może poprosić o pomoc, gdy on sam lub ktoś inny doświadcza krzywdzenia w sieci.

- Personel szkoły dba o ochronę wizerunku uczniów. Rodzice na początku roku szkolnego decydują, czy wyrażają zgodę na publikację zdjęć i filmów prezentujących wizerunek ich dzieci. Podczas różnych wydarzeń związanych z życiem szkoły są robione zdjęcia i nagrywane filmy, które mogą później być wykorzystane w mediach społecznościowych. Mogą być na nich obecni tylko ci uczniowie, których rodzice wyrazili na to zgodę. Każdy uczeń w momencie wykonywania zdjęć lub nagrań ma prawo powiedzieć, że nie chce, by jego wizerunek w materiałach z tego konkretnego wydarzenia był publikowany. Personel szkoły szanuje decyzję dziecka. Powyższa zasada nie dotyczy sytuacji, kiedy wizerunek osoby stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak zgromadzenie, krajobraz lub impreza publiczna.
- Uczniowie powinni szanować prawo do prywatności innych uczniów oraz dorosłych, dlatego nie mogą publikować w przestrzeni internetowej i w swoich mediach społecznościowych wizerunku innych osób bez ich wiedzy i zgody.

2. Zasady bezpiecznych relacji personelu szkoły z uczniami

W standardach ochrony małoletnich znajduje się szczegółowy kodeks zachowań, który powinien być respektowany przez wszystkich pracowników szkoły. Poniżej zamieszczamy streszczenie najważniejszych zasad obowiązujących osoby dorosłe pracujące w szkole:

- Personel szkoły podejmuje działania dla dobra uczniów i w ich najlepszym interesie.
- Każdy uczeń jest traktowany z szacunkiem, uwzględnia się jego godność, prawo do prywatności, a także indywidualne potrzeby, zdolności i sytuację życiową.
- Personel dba o tworzenie odpowiednich relacji z uczniami, właściwych dla osób dorosłych, opartych na szacunku, zaufaniu i respektowaniu odpowiednich granic w komunikacji i kontakcie fizycznym.
- Niedopuszczalne jest stosowanie przemocy w jakiegokolwiek formie.
- Niedopuszczalne jest nawiązywanie z uczniami jakichkolwiek relacji o charakterze seksualnym czy romantycznym.

- Niedopuszczalne jest utrwalanie wizerunku uczniów dla celów prywatnych.
- Każdy kontakt z uczniami jest jawny i wynika z realizacji zadań i działań prowadzonych na rzecz szkoły. Personel szkoły nie może utrzymywać relacji prywatnych z uczniami (poza sytuacjami, gdy kontakty poza szkołą wynikają z innych przyczyn – np. pracownik jest członkiem rodziny bądź znajomym rodziny ucznia).

W sytuacji, gdy dorośli nie stosują się do przyjętych zasad, świadek takiego zachowania może zgłosić sprawę do osoby przyjmującej zgłoszenia, innego pracownika szkoły, którego darzy zaufaniem, lub bezpośrednio do dyrektora placówki.

3. Zasady bezpiecznych relacji między uczniami

Zasady bezpiecznych relacji zostały opisane w kodeksie zachowań dla uczniów:

- **Równe traktowanie i szacunek dla każdej osoby:**
  - Traktuj innych tak, jak chcesz, aby inni traktowali Ciebie.
  - Pamiętaj, że każda osoba jest kimś wyjątkowym i szczególnie obdarowanym przez Boga. Należą się jej szacunek i troska o jej dobro.
  - Bądź tolerancyjny – szanuj odmienny wygląd, przekonania, poglądy i cechy kolegów/koleżanek.
  - Pamiętaj, że przez różnorodność wzajemnie się ubogacamy.
  - Masz prawo do zabawy i relacji z każdym dzieckiem, ale pamiętaj, że nie zawsze inne dziecko ma chęć do kontaktu z Tobą w danym momencie. Uszanuj to.
  - Zachowaj otwartość i bądź wrażliwy na wszystkie osoby, nawet jeśli nie należą do grona Twoich najbliższych przyjaciół. Nie wykluczaj ich ze wspólnych działań, rozmów i szkolnych aktywności.
- **Zasady komunikacji między uczniami:**
  - Zachowuj życzliwość i szacunek wobec kolegów/koleżanek.
  - Pamiętaj, że każdy ma prawo do wyrażania swojego zdania, myśli i przekonań, o ile nie naruszają one dobra innych osób.
  - Słuchaj innych, gdy mówią. Nie przerywaj innym, gdy się wypowiadają.

- Zachowuj kulturę słowa w każdej sytuacji.
- Stosuj formy grzecznościowe.
- Pytaj o zgodę na kontakt fizyczny (przytulenie, pogłaskanie).
- **Szacunek dla cudzej własności, prywatności i przestrzeni:**
  - Szanuj rzeczy osobiste i mienie innych osób.
  - Zapytaj, jeśli chcesz pożyczyć od kogoś jakąś rzecz.
  - Nie przeglądaj prywatnych rzeczy innych osób bez ich zgody. Każdy ma prawo do prywatności.
  - Nie rób zdjęć, nie nagrywaj ani nie rozpowszechniaj wizerunku kolegów/koleżanek i nauczycieli/pracowników szkoły bez ich wyraźnej zgody.
  - Pamiętaj, że każdy ma prawo do przestrzeni osobistej. Jeśli inna osoba potrzebuje chwili samotności, uszanuj to. Naruszanie tej przestrzeni może rodzić konflikty.
- **Zakaz stosowania przemocy w jakiegokolwiek formie:**
  - Nie stwarzaj sytuacji, w których ktoś czułby się celowo pomijany, izolowany, wykluczony z grupy.
  - Nie stosuj przemocy fizycznej. Szturchanie, popychanie, kopanie czy siłowe przytrzymywanie kolegi/koleżanki naruszają jego/jej integralność fizyczną.
  - Szanuj przestrzeń intymną kolegów/koleżanek. Nigdy nie dotykaj ich w sposób, który może być uznany za nieprzyzwoity lub niestosowny.
  - Nie wyśmiewaj, nie obgaduj, nie ośmieszaj, nie zawstydzaj, nie upokarzaj, nie lekceważ i nie obrażaj kolegów/koleżanek.
  - Nie wypowiadaj się w sposób obraźliwy o rodzicach i innych osobach bliskich kolegów/koleżanek, nauczycielach czy innych dorosłych osobach.
  - Nie zwracaj się w sposób wulgarny do innych.
  - Pamiętaj, że żarty są wtedy żartami, kiedy nikt z ich powodu nie cierpi. Jeśli tak jest, natychmiast zakończ taką zabawę słowną.
  - Nie narażaj siebie i innych uczniów na sytuacje zagrażające życiu i zdrowiu tak fizycznemu, jak i psychicznemu.
  - Nie wyrażaj negatywnych, prześmiewczych komentarzy na temat zachowania, pracy, wyglądu kolegów/koleżanek.
  - Nie zabieraj rzeczy należących do innych bez ich zgody.

- **Szacunek w kontaktach internetowych i zakaz cyberprzemocy:**

- Szanuj innych i traktuj ich tak, jak chcesz, by traktowali Ciebie – dotyczy to wszystkich typów Twojej aktywności w sieci. Po drugiej stronie ekranu jest drugi człowiek.
- Pamiętaj, że cyberprzemoc często zaczyna się od tzw. „niewinnych żartów”. Nie każdy ma takie samo poczucie humoru. Uważaj na to, co piszesz i co publikujesz, w Internecie nic nie ginie. W świecie wirtualnym łatwo poruszyć lawinę wzajemnych niechęci, co może doprowadzić do konkretnej formy przemocy.
- Nie udostępniaj kontaktów do innych osób (telefonicznych, mailowych) bez ich zgody.
- Dbaj o swój oraz innych wizerunek w sieci – nie publikuj wrażliwych danych, powierzonych ci informacji oraz zdjęć i filmów ośmieszających innych. Szanuj ich prywatność.
- Chronь intymność swoją i innych. Nie wysyłaj i nie udostępniaj zdjęć lub filmów, które by ją naruszały.
- Sprzeciwiaj się hejtowi, sam nie publikuj obrażających i agresywnych komentarzy oraz reaguj, gdy zauważysz, że ktoś jest poniżany w Internecie. Nie przesyłaj dalej ośmieszających wiadomości. Zgłoś takie działania odpowiednim osobom.
- Nie prowokuj innych do niepotrzebnych, nieuzasadnionych kłótni. Trolling, świadome poniżanie, nękanie i zaczepki są zachowaniami niedopuszczalnymi.
- Nie wykluczaj swoich rówieśników z grup w mediach społecznościowych z powodu swoich prywatnych niechęci.
- Nie podszywaj się w Internecie pod inne osoby. Takie zachowanie w cyberprzestrzeni jest kradzieżą tożsamości. To jest przestępstwo.
- Jeżeli zauważysz, że ktoś nie wylogował się ze swojego konta, nie wykorzystuj tej sytuacji do działań, które przyniosłyby mu szkodę, ale życzliwie poinformuj go o jego nieuwadze.

- Pamiętaj, że groźby, pomówienia, nawoływanie do nienawiści, prześladowanie, ośmieszanie w cyberprzestrzeni także są karalne. Twoje działania w sieci nie są anonimowe.

- **Sposoby pokojowego rozwiązywania konfliktów:**
  - Wycisz się, uspokój, zatrzymaj niepotrzebną kłótnię, zanim stracisz nad sobą kontrolę.
  - Zastanów się, co chcesz osiągnąć. Jeśli to możliwe, podejmij spokojną rozmowę z drugą stroną.
  - Zadbaj o odpowiednie miejsce i czas na rozmowę.
  - Powiedz, co według Ciebie jest problemem, co przyczyną nieporozumienia, czego oczekujesz.
  - Słuchaj drugiej osoby. Dopytaj o jej odczucia i oczekiwania. Podsumuj to, co usłyszałeś/usłyszałaś dla upewnienia się, czy dobrze zrozumiałeś/zrozumiałaś jej komunikat.
  - Upewnij się, że Twój rozmówca powiedział wszystko odnośnie do swoich odczuć.
  - Wspólnie wymyślcie rozwiązanie satysfakcjonujące obie strony.
  - Jeśli nie uda się Wam dojść do porozumienia, poproś o pomoc nauczyciela, wychowawcę, pedagoga, psychologa lub dyrektora szkoły. Porozmawiaj o tym z Twoimi rodzicami. Nie zostawiaj nierozwiązanego konfliktu.
  - Nie bądź obojętny, gdy komuś dzieje się krzywda. Zawsze poinformuj o tym pracownika szkoły.

4. Osoby i miejsca, gdzie można uzyskać pomoc

- W sytuacji gdy:
  - doświadczasz przemocy ze strony osoby dorosłej lub innego dziecka w szkole lub poza nią,
  - jesteś świadkiem krzywdzenia innej osoby,
  - dzieje się coś niepokojącego,
  - przeżywasz trudne chwile, nie zostawaj z tym sam/sama. Możesz znaleźć wsparcie. Blisko Ciebie są osoby, które będą umiały Ci pomóc.

- Osoby, do których zawsze możesz się zwrócić w szkole o pomoc:
  - osoba przyjmująca zgłoszenia o krzywdzeniu / osoba zaufania;
  - psycholog szkolny;
  - pedagog szkolny;
  - wychowawca;
  - każdy nauczyciel i pracownik szkoły, którego darzysz zaufaniem.
- Możesz też szukać wsparcia poza szkołą. Warto znać telefony zaufania i miejsca, w których możesz uzyskać fachową pomoc:
  - ❖ **800-12-12-12** – całodobowy Dziecięcy Telefon Zaufania Rzecznika Praw Dziecka;
  - ❖ **116-111** – całodobowy telefon zaufania dla dzieci i młodzieży prowadzony przez Fundację Dajemy Dzieciom Siłę;
  - ❖ **112** – numer alarmowy w sytuacji zagrożenia życia lub zdrowia.